

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Miroslavem Makajevem ve věci

žalobkyně: **G. G., narozena X,**
bez státní příslušnosti,
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
se sídlem Nad Štolou 3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2021, č. j. OAM-2/LE-BE01-BE02-PS-2021,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2021, č. j. OAM-2/LE-BE01-BE02-PS-2021, se ruší.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 8. 2. 2021, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů o zajištění žalobkyně v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „ZZC“) do 23. 4. 2021.
2. Žalobkyně (vedle obecných tvrzení o porušení zákona o azylu, zákona. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, která však pro svou nekonkrétnost nesplňuje požadavek na žalobní bod ve smyslu

§ 71 s. ř. s.) uplatnila v zásadě toliko jeden žalobní bod. Namítla, že vzhledem ke svému věku je zranitelnou osobou a žalovaný ji tudíž nemohl zajistit, neboť byl nejprve povinen uplatnit alternativu v podobě zvláštního opatření.

3. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že důvodem zajištění žalobkyně byla skutečnost, že dne 3. 1. 2020 prováděla hlídka Policie ČR pobytovou kontrolu, kdy na adrese X, kontrolovala žalobkyni, kterou vyzvala k prokázání totožnosti. Ta předložila cestovní doklad Lotyšska pro neobčany č. X na jméno G. G., narozena X. Následnou lustrací bylo zjištěno, že žalobkyně je vedena v evidenci nežádoucích osob od 7. 10. 2020 do 5. 10. 2023 a rovněž má platné rozhodnutí o správním vyhoštění, které bylo vydáno 24. 1. 2020, s nabytím právní moci 20. 1. 2020 a s účinností do 17. 7. 2024. Z postupu žalobkyně je zároveň zřejmé, že by jejím propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, a že nelze v jejím případě rozumně předpokládat, že by náhle své jednání změnila a respektovala by zvláštní opatření dle zákona o azylu, které by jí žalovaný uložil. Ze všech těchto důvodů by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo účinné.
4. K tvrzení žalobkyně, že je zranitelnou osobou, žalovaný uvedl, že žalobkyně není osobou vyloučenou z aplikace ustanovení § 46a odst. 1 zákona o azylu, neboť v jejím případě na základě jejího vyjádření v rámci správního řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců a vyhoštění a její žádosti o mezinárodní ochranu nelze konstatovat, že by byla zranitelnou osobou ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Žalobkyně v průběhu provedených a výše popsanych řízení neuvedla nic, z čeho by bylo možné usuzovat, že je zranitelnou osobou.
5. Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud přitom dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 3. 1. 2020 prováděla hlídka Policie ČR pobytovou kontrolu, kdy na adrese X kontrolovala žalobkyni, kterou vyzvala k prokázání totožnosti. Ta předložila cestovní doklad Lotyšska pro neobčany č. X na jméno G. G., narozena X. Následnou lustrací bylo zjištěno, že žalobkyně je vedena v evidenci nežádoucích osob od 7. 10. 2020 do 5. 10. 2023 a rovněž má platné rozhodnutí o správním vyhoštění, které bylo vydáno 24. 1. 2020, s nabytím právní moci 20. 1. 2020 a s účinností do 17. 7. 2024. Dále bylo zjištěno, že žalobkyně byla opakovaně pravomocně odsouzena, a to pro trestné činy krádeže a maření výkonu úředního rozhodnutí. Rovněž bylo zjištěno, že žalobkyně pobývá na území ČR od 4. 10. 2012 bez jakéhokoli pobytového oprávnění. Ve své výpovědi žalobkyně uvedla, na území ČR nemá žádnou stálou adresu, má zde však sestry a syny. Je si vědoma své povinnosti vycestovat do Lotyšska, tam však nemá žádné zázemí.
7. V rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí je především uvedeno, že s ohledem na shora uvedené skutečnosti existují důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově. Zároveň je zřejmé, že žalobkyně nemá v úmyslu z ČR dobrovolně vycestovat a že v jejím případě nelze rozumně předpokládat, že by náhle své jednání změnila a respektovala by zvláštní opatření dle zákona o azylu, které by jí žalovaný uložil. Ze všech

těchto důvodů by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo účinné. Žalovaný dále uvedl, že žalobkyně není osobou vyloučenou z aplikace ustanovení § 46a odst. 1 zákona o azylu, neboť v jejím případě na základě jejího vyjádření v rámci správního řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců a vyhoštění a její žádosti o mezinárodní ochranu nelze konstatovat, že by byla zranitelnou osobou ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu.

8. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.
9. Podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže účelem zajištění je spolehlivé zjištění nebo ověření jeho totožnosti, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
10. Podle § 46a odst. 3 zákona o azylu, jde-li o žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který je zranitelnou osobou, s výjimkou osoby se zdravotním postižením, které nebrání jejímu umístění v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o jeho zajištění, pouze pokud je starší 18 let a porušil opakovaně závažným způsobem povinnost uloženou mu zvláštním opatřením.
11. Podle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí zranitelnou osobou zejména nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilým dítětem nebo rodič nebo rodina se zletilým dítětem se zdravotním postižením, osoba starší 65 let, osoba se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotná žena, oběť obchodování s lidmi nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického nebo sexuálního násilí.
12. Podle § 47 odst. 1 zákona o azylu se zvláštním opatřením rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany: a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.
13. Již ze záhlaví napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalobkyně byla narozena X. V době vydání napadeného rozhodnutí jí tudíž bylo 66 let. Skutečnost, že je žalobkyně osobou starší 65 let, a tedy splňující definici zranitelné osoby dle § 2 odst. 1 písm. i.) zákona o azylu, je zcela zřejmá.
14. Dikce § 46a odst. 3 zákona o azylu zcela jednoznačně umožňuje omezit osobní svobodu osob starších 65 pouze za podmínky předchozího vyčerpání zvláštních opatření nahrazujících toto omezení osobní svobody. Nestačí tedy sebelépe odůvodnit, proč by taková opatření nebyla v daném případě účinná, zákon vyžaduje učinit alespoň jeden pokus formou opatření neomezujícího osobní svobodu. Teprve pokud by se prokázalo, že zajišťovaná zranitelná osoba podmínky zvláštního opatření nesplnila, lze přistoupit k uložení povinnosti setrvat v ZZC (srovnej též rozsudek zdejšího soudu ze dne 30. 11. 2018, č. j. 49 A 9/2018-37).
15. Ze správního spisu je patrné, že žádný takový pokus nebyl učiněn, žalovaný naopak skutečnost, že žalobkyně je osobou starší 65 let, při svém závěru, že není v postavení

zranitelné osoby, ignoroval. V takové situaci nelze postupovat jinak, než napadené rozhodnutí i bez jednání zrušit, neboť skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy (§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

16. V dané situaci tak již nebylo nutné blíže zkoumat, zda obavy z neúčinnosti zvláštních opatření byly namístě a opíraly se o relevantní skutečnosti, stejně jako to, zda délka zajištění žalobkyně byla zvolena v přiměřené míře.
17. S ohledem na uvedené tedy soud napadené rozhodnutí zrušil. Soud však již nerozhodoval o vrácení věci žalované k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 4 s. ř. s., neboť zrušením napadeného rozhodnutí, které bylo prvním úkonem v řízení, zde již není řízení, v němž by bylo možné pokračovat (srov. obdobně rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2015, č. j. 4 Azs 234/2015-36).
18. Závěrem soud zdůrazňuje, že rozhodnutí o zajištění cizince představuje závažný zásah do práv zajištěného, jelikož jej omezuje osobní svobodě. Je tedy nezbytné, aby žalovaný věnoval těmto rozhodnutím maximální pozornost a péči, a to bez ohledu na to, že tato rozhodnutí jsou (podobně jako rozhodnutí trestních soudu ve vazebních věcech) vydávána pod značným časovým tlakem. V projednávané věci žalovaný své povinnosti evidentně nedostál, jelikož nezákonnost napadeného rozhodnutí je na první pohled zřejmá. O to nepochopitelnější je pak postup žalovaného, který (poté, co byl v žalobě se svým pochybením konfrontován) místo přiznání chyby pouze zopakoval zjevně nepravdivé tvrzení, že zranitelnou osobou žalobkyně není. Důsledkem postupu žalovaného je pak několikaměsíční nezákonné omezení osobní svody žalobkyně v důsledku pochybení natolik zřejmého, že je nelze omluvit ani časovým tlakem.
19. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobkyně, která byla ve věci úspěšná, požadavek na náhradu nákladů řízení neuplatnila a ani takové náklady neplynou z obsahu spisu. Proto soud rozhodl tak, že žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 25. února 2021

Mgr. Miroslav Makajev, v. r.
samosoudce